

JOGI KI MIT TUD?

Avagy, te tudsz keretek között mozogni?

Jogi verseny diákoknak

I. Az alábbi kérdések esetében jelöljétek meg a helyes választ. Csak egyetlen helyes válasz van! (2 pont)

1. Mikor ünnepeljük a gyermekek jogainak világnapját?

- a.) November 20-án
- b.) Június elsején
- c.) December 10-én

2. Ha egy 14-18 év közötti személy (kiskorú) Büntető törvénykönyvbe foglalt tettet követ el, akkor:

- a.) A bíró elengedheti a büntetést abban az esetben, ha bebizonyítja, hogy nem tudta a tette bűncselekménynek számít.
- b.) Az életkorára való tekintettel, ha a törvény börtönbüntetést ír elő, a letöltendő évek számát felére csökkentik.
- c.) Nem hivatkozhat arra, hogy nem ismerte a hatályos törvénykezést.

3. Készíthetnek riportot azzal az áldozattal, aki a bűncselekmény elkövetésékor mindössze 15 éves?

- a.) Igen, ám szükség van bírói engedélyre.
- b.) Nem.
- c.) Abban az esetben, ha a kiskorú és a szülő is beleegyezett, valamint az egyik szülő jelen van.

4. Ki rendelheti el két személy magánbeszélgetésének rögzítését?

- a.) Rendőr
- b.) Bíró
- c.) Ha kiskorúról van szó, legalább az egyik szülő beleegyezése szükséges.

5. Ha elvált szülők esetében a gyermektartásra kötelezett szülő nem fizet három egymást követő hónapon keresztül, akkor:

- a.) A másik szülő megtagadhatja vele szemben a gyermekláthatási jogát.
- b.) A rendőrség letartóztathatja a kötelességeit elhanyagoló szülőt és közösségi munka végzésére kötelezheti.
- c.) A bíró akár a Büntető törvénykönyv 378-as cikkelyének (*art. 378 din Codul penal*) értelmében is szabhat ki büntetést.

6. A szólásszabadság az Alkotmányba foglalt alapjogunk. Azt jelenti, hogy:

- a.) A Facebook-on bárkivel kapcsolatban a véleményemet megírhatom, s amennyiben az illetőnek az nem tetszik, jogában áll letiltani.
- b.) Ezt az alapjogunkat semmilyen formában nem lehet korlátozni, mivel az cenzúrának számítana. A cenzúra egy demokratikus államban nem megengedett.
- c.) Ha egy tanárt sértő szavakkal illetik a Facebook-on, neki jogában áll ezeket a beszélgetéseket/bejegyzéseket felhasználni a bíróságon, amennyiben pénzbeli kártérítést követel az őt ért rágalmazásokért.

7. A romániai jogszabályok szerint a drogok:

- a.) Kis mennyiségben használhatóak, ha kizárólag saját fogyasztásra szerezzük be, és nem tervezük kereskedni vele.
- b.) Kiskorúak esetében legalább az egyik szülő beleegyezésével vásárolhatóak.
- c.) Termelése, raktározása, fogyasztása szigorúan tilos, és mindezek a tettek bűncselekménynek számítanak.

8. Egy gyerek eltűnését a következő telefonszámon kell bejelenteni:

- a.) 112
- b.) 116.000
- c.) 116.111

9. Milyen körülmények között házasodhat össze két azonos nemű személy Romániában?

- a.) Csak abban az esetben, hogy egy templom engedélyt ad a házasságkötésre.
- b.) Csak abban az esetben, ha a polgármester engedélyt ad a házasságkötésre.

c.) Semmilyen esetben sem köthet házasságot két azonos nemű személy Romániában.

10. Hány éves kortól lehet valakinek törvényesen Snapchat profilja?

- a.) 13 éves kortól
- b.) 12 éves kortól
- c.) 14 éves kortól

II. Jogi szakmák felismerése: (1 pont)

Alaposan figyeld meg a fent található képet. **Hány jogi szakmának megfelelő személyt tudsz beazonosítani? A helyes válaszhoz figyelembe veheted a személyek öltözetét, valamint elhelyezkedésüket a tárgyalóteremben, válaszodat megkérjük indokold! Segítségként megadjuk, hogy akár 4 különböző jogi feladatkört betöltő személyt is felfedezhetsz. Ha ez sikerült, akkor részletesebben mutasd be a nyíllal megjelölt személy szakmáját (feladatkörök stb.)**

Válaszodat ennél a feladatnál összefüggő szöveg formájában várjuk!

III. Válaszolj a következő kérdésekre! (3 pont)

1. Napjainkban egyre gyakrabban megtörténik, hogy különböző szerződéseket bontanak fel a COVID-19 járványra hivatkozva, mint kényszerhelyzetre („*forță majoră*”). Nézzetek utána ennek a fogalomnak. Véleményetek szerint, mennyire lehet a világszinten kialakult járványhelyzetet a „*vis maior*” kategóriába sorolni, vagy milyen esetekben/feltételek mellett? A válasz megfogalmazásánál gondolhattok egy konkrét szerződésre is, amelynek esetében az egyik fél nem tudja teljesíteni kötelezettségeit. Vizsgáljátok meg mindkét fél helyzetét és döntsétek el, hogy mennyire lenne méltányos a szerződés felbontása abban a konkrét esetben.

2. Az ártatlanság véelme sok állam jogrendszerében jelen van, többek között a romániai jogrendszerben is alkalmazzák („*prezumție de nevinovăție*”). Nézzetek utána ennek az alapelvnek és foglaljátok össze, hogy szerintetek miért lehet fontos ez alapján eljárni például egy büntetőper során? Álláspontotokat gyakorlati példákkal is alátámaszthatjátok!

IV. Találd meg a kakukktojást! Szerinted melyik jog nem illik a többi közé? Válaszodat indokold! (1 pont)

A.

- szavazati jog
- az emberi méltósághoz való jog
- élethez való jog

B.

- jogosítvány nélküli vezetés
- lopás
- a szemét kidobása az autó ablakán menet közben

V. Jogi eset: (2 pont)

„Kukorica Jancsi” polgármester jelölt „Sehol” városban. Mivel egy televíziós műsorban pontatlan és hamis információkat közöltek vele kapcsolatban, úgy döntött, hogy pert indít az emberi méltósága és tekintélye védelmében. Továbbá kártérítést követel azért is, mert ugyanebben az adásban a műsorvezető és meghívottja, „Sehol” város jelenlegi polgármestere, hosszasan ecsetelte a korábban közölt hamis információkat, valamint utóbbi „Kukorica Jancsi” személyét sértő és megalázó megjegyzéseket is tett a beszélgetés során.

Képzeld magad a bíró szerepébe. Te milyen határozatot hoznál az ügyben? Döntésedet indokold!

Megjegyzés 1: ennél a feladatnál nincsen egy konkrét helyes válasz, kíváncsiak vagyunk a véleményetekre és arra, hogy a döntések mellett hogyan érveltek! Nyugodtan kiegészíthetitek az esetet (pontosíthatok, hogy mik voltak a sértő megjegyzések stb.), a kreativitásotokat is pontozzuk!

Megjegyzés 2: a lennebb található, romániai Polgári törvénykönyvből kiválasztott és magyarra fordított cikkek segítségetekre lehetnek a válasz megfogalmazásában.

72. cikk. A méltósághoz való jog.

(1) Mindenkinek joga van méltósága tiszteletben tartásához.

(2) Tilos valamely személy becsületét és hírnevét sérteni ennek beleegyezése, vagy a 75. cikkben említett korlátok betartása nélkül.

75. cikk. Korlátok

(1) A törvényben vagy a Románia által aláírt emberjogi szerződésekben és nemzetközi egyezményekben megengedett sértések nem képezik a jelen szakaszban meghatározott jogok megsértését.

(2) Az alkotmányos jogok és szabadságok jóhiszemű és a Románia által aláírt emberjogi szerződések és nemzetközi egyezmények tiszteletben tartásával történő gyakorlása nem képezi a jelen szakaszban előírt jogok megsértését.

14. cikk. Jóhiszeműség.

(1) A természetes és jogi személyeknek jóhiszeműen, a közrenddel és jó erkölccsel összhangban kell gyakorolniuk, illetve teljesíteniük a polgári jogviszonyokból adódó jogaikat és kötelezettségeiket.

(2) A jóhiszeműséget ellenkező bizonyításig vélelmezni kell.

15. cikk. Joggal való visszaélés.

Egyetlen jog sem gyakorolható más személy sérelmére vagy megkárosítása céljából, vagy túlzott, illetve észszerűtlen, a jóhiszeműséggel ellentétes módon.

1353. cikk. Jogok gyakorlása.

Az, aki a jogai gyakorlásával kárt okoz, nem köteles jóvátételre, azon eset kivételével, amelyben a jogát visszaéléssel gyakorolja.

Jó munkát kívánunk! 😊

a Jogaink csapata